

УХВАЛА

05 квітня 2023 р.

м. Харків

Другий апеляційний адміністративний суд у складі колегії:

Головуючого судді: Бартош Н.С.,

Суддів: Григорова А.М., Подобайло З.Г.,

розглянувши клопотання Державної служби України з безпеки на транспорті про поновлення строку на апеляційне оскарження рішення Хорольського районного суду Полтавської області від 29.09.2022 року по справі № 548/2495/21

за позовом Краснюка Олега Олексійовича

до Державної служби України з безпеки на транспорті

про скасування постанови по справі про адміністративне правопорушення,

ВСТАНОВИВ:

Рішенням Хорольського районного суду Полтавської області від 29.09.2022 року частково задоволено позов Краснюка Олега Олексійовича до Державної служби України з безпеки на транспорті про скасування постанови по справі про адміністративне правопорушення.

На зазначене рішення суду Державної служби України з безпеки на транспорті подала апеляційну скаргу.

Ухвалою Другого апеляційного адміністративного суду від 07.03.2023 р. відмовлено апелянту в поновленні строку на апеляційне оскарження вказаного вище судового рішення.

Ухвалою Другого апеляційного адміністративного суду від 07.03.2023 р. зазначена апеляційна скарга була залишена без руху, через пропуск строку на звернення з апеляційною скаргою та надано строк для усунення недоліків поданої апеляційної скарги шляхом направлення до суду клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження та надання доказів в їх обґрунтування протягом 10 днів з дня отримання копії ухвали про залишення апеляційної скарги без руху. Роз'яснено заявнику апеляційної скарги, що відповідно до ч. 3 ст. 299 КАС України, у разі не усунення зазначених недоліків апеляційної скарги, питання про відмову у відкритті апеляційного провадження буде вирішено протягом п'яти днів з дня закінчення строку на усунення недоліків апеляційної скарги.

Копії зазначених вище ухвал отримано апелянтом 08.03.2023 р. (з урахуванням приписів ч. 6 ст. 251 КАС України), що підтверджується довідкою про доставку електронного листа в підсистемі "Електронний суд".

На виконання вимог ухвали про залишення апеляційної скарги без руху, скаржником 17.03.2023 р. (через підсистему "Електронний суд") надано клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження.

В обґрунтування заявленого клопотання апелянт послався на те, що перебіг процесуального строку на апеляційне оскарження по справі № 548/2495/21, що почався 10.10.2022 (дата отримання оскаржуваного рішення) та сплив 20.10.2022, припав на період загострення ракетних та артилерійських обстрілів території України з боку Російської Федерації, зокрема, по об'єктах критичної інфраструктури. При цьому, перший масований ракетний удар було завдано безпосередньо напередодні початку перебігу строку апеляційного оскарження – 10.10.2022. Чергові хвилі ракетних ударів по об'єктах критичної інфраструктури України сталися 11.10.2022, 17.10.2022, 18.10.2022, 19.10.2022, 22.10.2022 та 31.10.2022. Тобто, якраз в період перебігу строку, наданого Укртрансбезпеці на звернення до апеляційного суду з апеляційною скаргою на рішення від 29.09.2022 по справі №548/2495/21. Усього протягом 10 жовтня та під час менш інтенсивних обстрілів у наступні дні ракетними ударами було пошкоджено 28 об'єктів енергетичної інфраструктури. Дані влучання ракет по критичній інфраструктурі викликали екстрені відключення світла, води та зв'язку, що тривали по декілька днів. Зазначена інформація є загальновідомою та може бути перевірена за даними відкритих джерел (зокрема, https://uk.wikipedia.org/wiki/Масований_ракетний_обстріл_України_10_жовтня_2022). Вказує, зважаючи на пріоритетність забезпечення збереження людського життя та здоров'я внаслідок постійних ракетних та артилерійських ударів по території України та частим оголошенням повітряних тривог, Укртрансбезпека змушена провадити роботу в змішаному форматі, зокрема, в дистанційній формі.

Так, враховуючи ситуацію, яка склалася у зв'язку з агресивною війною Російської Федерації проти України та постійними обстрілами території усіма видами зброї, дорученням Голови Укртрансбезпеки від 07.07.2022 за №144/18/13-22 було доведено до кожного державного службовця та працівника алгоритм дій при сигналі «Повітряна тривога» під особистий підпис, та взяття під контроль його виконання. Так, відповідно до його вимог якщо почули сигнал оповіщення (сирени), перебуваючи на робочому місці виконуються заходи за вказівкою керівництва. Під час повітряних тривог працівники зобов'язані виходити із будівлі в укриття. Тобто, Укртрансбезпека постійно здійснює свою діяльність в умовах дотримання балансу між виконанням функцій та забезпеченням життя та здоров'я працівників.

У зв'язку із загрозами ракетних ударів по критичній та цивільній інфраструктурі України, та з метою захисту життя та здоров'я державних службовців та працівників Державної служби України з безпеки на транспорті та її територіальних органів наказом «Про організацію роботи державних службовців та працівників апарату Державної служби України з безпеки на транспорті та її територіальних органів на період дії воєнного стану» від 10.10.2022 за №502 запроваджено дистанційну роботу для державних службовців та працівників Державної служби України з безпеки на транспорті, які перебувають на території України.

*4851*1676304*1*2*

Відтак, виконання працівниками Укртрансбезпеки своїх посадових обов'язків, як і інших працівників органів державної влади, ускладнено не лише необхідністю збереження життя, а й можливістю доступу до робочих місць, вимушеними перервами в роботі відділень оператора поштового зв'язку «Укрпошта» у зв'язку з постійним оголошенням повітряних тривог, відсутністю технічних засобів (зокрема електропостачання, доступу до мережі інтернет, систем «Електронний суд», Єдиного державного реєстру судових рішень та інше).

Зазначив, що у разі відключення світла автоматично припиняються всі процеси, які залежать від інформаційно-телекомунікаційних систем. З середини жовтня 2022 року через пошкодження агресором об'єктів енергетичної інфраструктури по всій Україні застосовуються стабілізаційні вимкнення світла. Вказав, що від електропостачання також залежить функціонування обладнання всіх видів зв'язку та доступ до мережі Інтернет, яка є транспортом для багатьох сервісів.

На підставі цього зазначає, що наслідками війни (повітряна тривога, відсутність електрозабезпечення, неможливість використання транспорту, ракетне чи інше збройне ураження території), нестабільні умови в роботі становлять поважну причину у пропуску строку.

Перевіривши доводи клопотання апелянта про поновлення строку на апеляційне оскарження рішення суду першої інстанції та матеріали справи, колегія суддів вважає, що клопотання підлягає задоволенню з наступних підстав.

Предметом оскарження у цій справі є постанова про притягнення особи до адміністративної відповідальності.

Відповідно до ч. 1 ст. 293 КАС України учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити в апеляційному порядку рішення суду першої інстанції повністю або частково, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Положеннями ч. 4 ст. 286 КАС України визначено, що апеляційні скарги на судові рішення у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності можуть бути подані протягом десяти днів з дня його проголошення.

Згідно з ч. 1, 2 ст. 295 КАС України апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів, а на ухвалу суду - протягом п'ятнадцяти днів з дня його (її) проголошення. Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частину рішення (ухвали) суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення. Учасник справи, якому повне рішення або ухвала суду не були вручені у день його (її) проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження: 1) на рішення суду - якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду; 2) на ухвалу суду - якщо апеляційна скарга подана протягом п'ятнадцяти днів з дня вручення йому відповідної ухвали суду.

Відповідно до ч. 3 ст. 295 КАС України строк на апеляційне оскарження також може бути поновлений в разі його пропуску з інших поважних причин, крім випадків, визначених частиною другою статті 299 цього Кодексу.

Згідно з ч. 1 ст. 121 КАС України суд за заявою учасника справи поновлює пропущений процесуальний строк, встановлений законом, якщо визнає причини його пропуску поважними, крім випадків, коли цим Кодексом встановлено неможливість такого поновлення.

Матеріали справи свідчать, що рішення Хорольського районного суду Полтавської області ухвалене 29.09.22 р.

Апеляційна скарга подана до суду 28.10.2022 р., через підсистему "Електронний суд", тобто вже після закінчення встановленого процесуальним законом десятиденного строку на її подання, який обчислюється з моменту проголошення судового рішення.

Водночас, ст. 286 КАС України не обмежено повноваження суду апеляційної інстанції щодо поновлення строку на апеляційне оскарження в порядку частини третьої статті 295 Кодексу адміністративного судочинства України, і на відміну від правил, установлених статтею 270 Кодексу адміністративного судочинства України, передбачений статтею 286 Кодексу адміністративного судочинства України строк на апеляційне оскарження не є преклюзивним.

Таку сталу правову позицію викладено, зокрема, у постановках Верховного Суду від 27.02.2019 по справі № 500/6596/17, від 21.02.2020 по справі № 640/4915/19, від 11.06.2020 по справі № 640/3859/19, від 23.12.2021 по справі № 640/26945/20.

Суд зазначає, що оскільки статтею 286 КАС України передбачено спеціальний, усічений строк апеляційного оскарження, який становить 10 днів (а не 30 днів, як передбачено частиною 1 статті 295 КАС України), а тому строк, протягом якого особа, відповідно до частини 2 статті 295 КАС України, вправі вимагати поновлення строку апеляційного оскарження у зв'язку з несвоєчасним отриманням рішення суду, також не повинен перевищувати 10 днів.

Разом з тим, розуміючи важливість дотримання оптимального балансу між забезпеченням реалізації права особи на доступ до правосуддя та принципом правової визначеності, Європейський Суд з прав людини сформував правову позицію, відповідно до якої встановлення обмежень доступу до суду у зв'язку з пропуском строку звернення повинно застосовуватися з певною гнучкістю і без надзвичайного формалізму, воно не застосовується автоматично і не має абсолютного характеру; перевіряючи його виконання, слід звертати увагу на обставини справи (справи "Белле проти Франції", "Льхан проти Туреччини", "Пономарьов проти України", "Щокін проти України" тощо).

Колегія суддів зазначає, що 24 лютого 2022 року № 2102-IX "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні", відповідно до пункту 31 частини 11 статті 85 Конституції України та статті 5 Закону України "Про правовий режим воєнного стану", затверджений Указ Президента України №64/2022, яким в Україні введено воєнний стан з 24 лютого 2022 року, який діє по теперішній час.

02 березня 2022 року Рада суддів України оприлюднила рекомендації роботи судів в умовах воєнного стану, відповідно до п.6 яких рекомендовано виважено підходити до питань, пов'язаних з поверненням різного роду

процесуальних документів, залишення їх без руху, встановлення різного роду строків, по можливості продовжувати їх щонайменше до закінчення воєнного стану.

Колегія суддів зауважує, що з урахуванням воєнного стану в Україні, хвиль ракетних ударів по об'єктах критичної інфраструктури України в період перебігу строку, наданого Укртрансбезпеці на звернення до апеляційного суду з апеляційною скаргою, та відсутністю у зв'язку з цим електроенергії, що є загальновідомим фактом, в даному випадку скаржник не допустив необ'єктивного зволікання з поданням апеляційної скарги. При цьому, десятиденний строк на подання апеляційної скарги з моменту отримання копії оскаржуваного рішення (11.10.2022) до подання апеляційної скарги (27.10.2022) порушено з незначним пропуском.

Суд також зазначає, що застосування процесуального обмеження за своєю суттю буде свідченням необґрунтованого позбавлення права на апеляційне оскарження рішення суду, тобто права на справедливий суд.

У справі "Іліан проти Туреччини" Європейський Суд з прав людини зазначив, що правило встановлення обмежень доступу до суду у зв'язку з пропуском строку звернення повинно застосовуватися з певною гнучкістю і без надзвичайного формалізму, воно не застосовується автоматично і не має абсолютного характеру, перевіряючи його виконання слід звертати увагу на обставини справи.

Наведене також узгоджується із правовим висновком Верховного Суду, викладеним у постанові від 27.03.2018 по справі № 804/243/16, відповідно до якого, вияв надмірного формалізму під час застосування норм права міг би розцінюватись як обмеження особи в доступі до суду, яке захищається статтею 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

З огляду на викладене, колегія суддів дійшла висновку про наявність підстав для поновлення процесуального строку для подання апеляційної скарги, а тому, надане заявником клопотання підлягає задоволенню.

Враховуючи, що вимоги ухвали про залишення апеляційної скарги без руху виконані, недоліки усунені, перешкод для прийняття апеляційної скарги Другим апеляційним адміністративним судом та відкриття апеляційного провадження не встановлено.

Апеляційна скарга за формою та змістом відповідає вимогам ст. 296 Кодексу адміністративного судочинства України, подана з дотриманням порядку, визначеного ст. 297 Кодексу адміністративного судочинства України, і строків апеляційного оскарження, передбачених ст. 295 Кодексу адміністративного судочинства України, відсутні підстави для відмови у відкритті апеляційного провадження (ст. 299 Кодексу адміністративного судочинства України).

З огляду на зазначене, перешкоди для відкриття провадження у справі відсутні.

Відповідно до ч. 4 ст. 300 Кодексу адміністративного судочинства України, якщо апеляційна скарга подана з пропуском визначеного цим Кодексом строку, суд у випадку поновлення строку на апеляційне оскарження зупиняє дію оскаржуваного рішення в ухвалі про відкриття апеляційного провадження.

Керуючись ст.ст. 121, 293, 295-297, 300, 321, 325, 328 Кодексу адміністративного судочинства України, суд,-

УХВАЛИВ:

Клопотання Державної служби України з безпеки на транспорті про поновлення строку на апеляційне оскарження рішення Хорольського районного суду Полтавської області від 29.09.2022 року по справі № 548/2495/21 задовольнити.

Процесуальний строк на апеляційне оскарження рішення Хорольського районного суду Полтавської області від 29.09.2022 року по справі № 548/2495/21 поновити.

Відкрити апеляційне провадження за апеляційною скаргою Державної служби України з безпеки на транспорті на рішення Хорольського районного суду Полтавської області від 29.09.2022 року по справі № 548/2495/21 за позовом Краснюка Олега Олексійовича до Державної служби України з безпеки на транспорті про скасування постанови по справі про адміністративне правопорушення.

Зупинити дію рішення Хорольського районного суду Полтавської області від 29.09.2022 року по справі №548/2495/21 .

Встановити учасникам справи строк для подання відзиву на апеляційну скаргу разом з доказами надсилання (надання) копій відзиву та доданих до нього документів іншим учасникам справи протягом 2 днів від дати отримання копії ухвали.

Надіслати учасникам справи копії апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів разом з ухвалою про відкриття апеляційного провадження у справі.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Головуючий суддя

(підпис)

Бартош Н.С.

Судді

(підпис)

Григоров А.М.

(підпис)

Подобайло З.Г.

